

Hospodarski plan 2012 zarjadniškeho zwjazka Spytaja komuny wolózić

Pančicy-Kukow (SN/MWj). Zarjadnišemu zwjazkej Při Klósterskej wodže přislušaše komuny změja klětu za dźěło zwjazka tróšku mjenje plaćić hač lětsa. Tole wuchadza z naćiska hospodarskeho plana 2012, kotryž je předsyda Alfons Ryčer zwjazkoweje zhromadźizny wčera předstajil. Mjeztym zo mējachu gmejny Pančicy-Kukow, Chróscicy, Worklecy, Njebjelčicy a Ralbicy-Róžant lětsa dohromady hišće 968 000 eurów plaćić, je to za klětu 8 000 eurów mjenje.

Dzakować za to maja so wobhladnemu hospodarjenju zwjazka, kotryž je po słowach Alfonsa Ryčerja swój etat hač do poslednjeho wužil a tak komunam znajmjeńša trochu napřečo přišo. Gmejny dźe čerpja same pod napjatym pjenjeznym položonjom. Wone so najpozdžišo hišće 2013 přiwótrji, hdyž se Budyski wokrjes po měnjenju Ryčerja na kóždy pad wjace wokrjesneho wotdawka žada. Hakle wot lěta 2015/2016 smě pjeć sobustawskich komunow z tym

ličić, zo za dźěło zarjadniškeho zwjazka čujomnje mjenje plaća. Hakle potom wuskutkuje so tuchwilna personalna politika ze starobnym přechodnym časom.

Klětu dyrbyja najprjedy raz 52 000 eurów ze swojich rezerwow wzać. Tuto sumu trjebaja na jednym boku za nowu kompjuterowu techniku a wotpowědne programy, ale tež za dalše registrowanje nadróžneho zamóženja komunow we wobłuku přestajenja hospodarskeho zličbowanja na system Doppik.

Runočasnje zadźěwa zarjadniški zwjazk wudawkam, kotrež se sobustawske komuny prosće dowolić njemóža. Tak Ryčer wonkowne saněrowanje zarjadniškeho twarjenja w Pančicach-Kukowje wotpokazuje. Wotpowědny namjet běchu někotři čłonojo zwjazkoweje zhromadźizny zapodali. To pak móžnosće komunow daloko přesahuje, džensa a tež přichodnje, přetož jich pjenjezne položonje budže přichodne lěta dale a komplikowaniše.

W rjedze lětušich kermušow su nětkele kónc tydźenja Wotrow, Pančicy-Kukow a wokolne wsy na rjedze. Hospozy maja tuž wjele dźěła z přihotami hosćiny, ale tež pjekarjo kaž Maik Zelnak. Wón je někotryžkuli blach tykanca přidatnje napjec dyrbjał, wšako priwatnicy lědma hišće pjec přiđu. Fota: SN/M. Bulank

Lětsa 58 filmowych premjerow

Choćebuz (HA/SN). Wot 1. do 6. nowembra wotměje so w Choćebuzu mjeztym 21. mjezynarodny festiwal wuchodo-europejskeho filma. Na nim předstaja młodzi režiserjo 140 přinoškow z cyłkownje 33 krajow srjedźneje a wuchodneje Europy, kaž zarjadowarjo na wčerawšej nowinarskej konferency w ponownym kinje Weltspiegel zdźělchu. Jónkrótny filmowy swjedžen na wuchodze Němskeje nastaj 1991 na iniciativu bywšich filmowych klubow NDR. Lětuše zarjadowanje poskičuje džewjeć swětowych kaž tež šěsć narodnych a 43 němskich premjerow. „Telko jich w Choćebuzu hišće njemějachu“, zwurazni manager festiwalu Andreas Stein na předstajenju programa.

We hłownym wobudźowanju hrajnych filmow pokazaja džesać z wosom krajow – tři z Pólskeje, tři z Ruskeje dalše ze Slowakskeje, Českeje, Rumunskeje, Georgiskeje, Chorwatskeje a Serbskeje. W nich předstaja předewšěm konflikty, kotrež běchu po lěće 1990 z politiskej změnu wudyrili. Najlěpši film dóstanje myto 20 000 eurów.

Zarjadowarjam bě wažne, zo pokazaja lětsa produkcije ze wšelakich kónčin wuchodneje Europy a zo so w nich zhromadne žiwjenje wšelakich narodow kaž tež poměr mjez wjetšinami a mješinami dokumentuje. Zajimawy budže zawěsće tež přinošk z Lužicy, kotryž předstaja w retrospektiwje festiwalu. W nim wobjednawaja problemy wobydlerjow z wobagowanjom swojich wsow. Film ze serbskej tematiku njeje zastupjeny. Festiwal spěchujetej mjez druhim energijowu koncert Vattenfall a město Choćebuz.

Jurij Luščanski swoju přeničku předstajil Překwapjace a wobohaćace

Budyšin (SN/CoR). Derje pjelnjena bě wčera wječor Smolerjec kniharnja, jako předstajil tam Jurij Luščanski swoju přeničku „Čerwjen brěškow“. Zajimcy běchu wćipni na jeho basnje z dohromady 40 lět, z kotrychž je Kito Lorenc 70 jako zběrku zestajał a Maja Nagelowa wuhotowa k tomu ilustracije. Kak je docyła k tomu dóšlo, zo je džensa 60lětny, kiž

runje kulowate narodniny swjećeše, jako młody muž po přerich wozjewjenjach w 70tych lětach dale basnił? Wina na tym bě tež Njebjelčanska susodka. „Wona móžeše moje basnje z hlówy“, powědaše Luščanski, „a rjekny mi ‚Te su rjane, čir dale!‘. Tež Kito Lorenc je jeho lyrisku produkciju dale wobkedźbowal. Wón chowaše se postowe karty z basnjemi, kotrež bě jemu Luščanski ze swjeho tehdyšeho džěloweho města Berlina posłał. „A wón to tež bě, kiž je se zběrku mojih basnjow přal“, praji džensniši kulturny referent Domowiny.

Wšitke nětke k čitanju wabje poetiske teksty wón wčera wězo přednjesc njemóžeše, hačrunjež hižo wčera jedna baseń často dalše sledowaše. Wuběr pak pokaza wjelestronske awtora. Tu je za kóždeho, tež za lyricse njenazhonytých něšto pódla: krótke žortno-lapidarne komentary k džensnišim poměrnam, hnujace mysle wo žiwjenju a ludžoch, generaciske dožiwjenja ze změnu na wsy, to serbske, lubosć kaž tež slowne hry za započatkarjow a pokročonych atd. „Memoiry pisać njebudu“, Luščanski připowědźi. Snano pak tola ze swjeho bohateho fundusa powědančkow a anekdotow, z kotrymž wón wčera publikum překwapja, něšto pisomnje dale da.

Jurij Luščanski je wčera w Smolerjec kniharni swoju zběrku basnjow předstajil.

Wobstaće delanskich towarstwow dale njewěste Dyrbja hišće raz jednać

Konjicy (SN/JaW). Eksistenca wjacorych delanskich towarstwow je dale njewěsta. Přičina je žadanje Konjecanskeje wjesneje rady, za wužiwanje tamnišeho towarstwoweho domu podruž plaćić. Cyłkownje naložuja lětnje něhdze 5 000 eurów za zawodne kóšty, kotrež měli po woli wjesneje rady towarstwa přewzać.

Spočatk měsaca rozpósla zarjadniški zwjazk Při Klósterskej wodže towarstwam namołwu, podźěl kóštow hač do 14. oktobra zaplaćić. Mnohim pak je to celkom pjenjez, zo je jich dalewobstaće wohrožene. Blidotenisowe towarstwo na přikład měło za loni něhdze 1 600, muski chór přibližnje 550 a młodźina samo nimalo 2 500 eurów plaćić. Namolwje su wšityc znapřećiwili, wobkrućejo to z wopačnym wobličonjom podźěla zawodnych kóštow. „Dyrbimy za hinašimi pu-

ćemi financowanja pytać, kotrež njejsu na škodu towarstwow. Dyrbjało-li při žadanjach wostać, so drje za lěto rozpućimy, dokelž nimamy hižo žane pjenjezy“, rjekny předsyda blidotenisoweho towarstwa Křesćan Gruhn. Tež muski chór Delany nima telko pjenjez za podruž, rěka z předsydstwa towarstwa. „Nimo toho přichadźamy sem, zo bychmy serbsku kulturu a předewšěm serbski spěw hajili a njeplatali financne džěry. Přiwšěm ma kóžde towarstwo to zaplaćić, štož wužiwa a přetrjebuje, ale sprawnje wobličene“, je stejěšo chóra.

Namolwa plaćenja je mjeztym wusađena, kaž zarjadniški zwjazk zdźěli. Předsyda wjesneje rady Janina Kurjatec připowědźi za 9. nowember wurjadnu zhromadźiznu z potrjehenymi a wjesnjatnostu, hdžež chcedza problem rozrisać.

Namolwa knježerstwu

Budyšin (SN/mwe). Parlamentariska přirada Załožby za serbski lud je so džensa wo dobrým wuwicu załožby w běhu jeje 20lětneho wobstaća wuprajila. Załožba je wuspěšny model k zawěšenju něhdých statnych nadawkow. Parlamentariska přirada zaběra jasnu poziciju, zo je załožba nadawki přewzała, kotrež běchu něhdy na zakładze zjednoćeniskeho zrěčenja statne nadawki. Tuž ma so jej zmóžnić tute spjelnić, zo čož je winowata. Z diskusijow zašłych mjesacow pak čłonojo přirady spóznavaja, zo njeje to w nětčim financnym wobłuku móžno. Namolwjeja tuž na sakske a braniborske knježerstwo kaž tež na Zwjazk, wšitko za to činić, zo bychu załožby na zakładze zjednoćeniskeho zrěčenja trěbne srědky zaručili.

TELEGRAM

Nowa zběrka delnjoserbskeje prozy Budyšin. „Pód kšywom nakósnym/Im Land Egal“ rěka nowa zběrka delnjoserbskeje prozy, kotraž je tele dny w LND wušla. Wudawaćelka Ingrid Husetowa je antologiju z džesać tekstami w delnjoserbskej a z wosom w němskej rěči zestajała. Wone podawaja dohlad do mysłow a začuóc ludźi, kotřiž su žiwi w modernym swěće a bėdža so přiwšěm ze starodawnymi zjawami.

Na sledach molerja Baselitza

Kamjenc. Kolopuć, kiž wjedze k městnam džěcatstwa molerja Georga Baselitza, wotewru jutře w Němskich Pazlicach. Jako započatk puća poručaja staršiski dom znateho wumělca. W formje wosom wjedze wón wokoło hatow. Stacije su markěrowane z wumělskimi instalacijami. Zdobom wotměje so jutře zaznawska džětarnička na sledach Baselitza z architektom a fotografowku.

Džen a wjace stolětnych

Praha. Kónc septembra bě w Českej republice 625 stolětnych a staršich wo-

sobow žiwych – z toho 534 žonow a 91 muž. Ličba ludźi w tutej wysokej starobje dale přiběra. Trochuje so, zo móhlo lěta 2 050 w kraju něhdze 13 000 stolětnych być. Kedźbyhódne je, zo so po docpěću tuteje staroby po čěskim socialnym systemje renta awtomatisce wuraznje zwysji.

Terminowy čisć krasnosmykarjow

Kamjenica. Kopicca terminow zadźěwa tomu, zo móžetaj trójnaj krasnosmykarskej swětowaj mistrjaj Aljona Zawčenko a Robin Šolkowij na přichodnych němskich mišterstwach přeni nowolětny kónc tydźenja w Oberstdorfje startować. To zdźělštaj sportowcaj tele dny a zwurazništaj, zo zapožitaj po štyrjoch startach w grandprixu nětke najprjedy raz krótku přestawku.

Turkojo so lochko njezměja

Krakow. W relegaciji za koparske europske mišterstwo 2012 w Pólskej Ukrainje wulosowachu wčera w pólskim Krakowje Turkowskej poměrnje čezkeho kontrahenta. Přeciwnik budže w playoff-kole Chorwatska. Z Portugalskeje pak móhli hišće českeho přeciwnika dostać. Tamne wurisanske hry su Estiska – Irska, Česka – Montenegro a Bostniska – Hercegowina – Portugalska.

Do prózdnin domchowanku swjećili

Šulerki a šulerjo serbskeje zakładnjeje šule Pančicy-Kukow, mjez nimi Franc Bulank, Florian a Aleksandra Kreuzec, (wotlěwa) su džensa projektny džěn wotměli. Swjěćo domchowanku zaběraču so na wjacorych stacijach ze žiwidłami a tudyšimi tradicijemi po zakončenju žnjow. Mjez druhim paslachu se

džěci nazymsku pychu z přirodnych materialijow.

POLICIJA

Rozbuchnjenje wuslědźili

Njeznatych, kotřiž běchu 17. apryla tohole lěta krótko po pońocy z praskotakami telefonowu budku w Mužakowje rozbuchnyli a při tym 1 800 eurów wěčneje škody naćinili, su nětke wuslědźili. Zastojnicy Bělowodžanskeho policajskeho rewěra a kriminalneje policajskeje inspekcije Hornja Lužica-Delnja Šleska přepytachu we wobłuku přeslědženja tohole pada wjacore bydenja a wuslědźichu při tym třoch podhladnych w starobje 18, 21 a 23 lět. Woni su njeskutk mjeztym přiznali. Zawinowanja rozbuchnjenja dla hrozja jim jasno jednoho lěta do 15 lět, 18lětny móhl z młodźinskim chóstanjem ličić.

Na B 156 pola Hamora je 25lětny muž wčera dopoldnja do wjelka zajěl. Štyri-nohać zražku njepřežiwja.

WJEDRO

2 do 0 °C

9 do 11 °C

EU wita rozsud Słowackeje

Brüssel (dpa/SN/K). EU wita, zo je Słowacka rozšěrjenju wuchowanskeho krywa za euro (EFSF) prihłosowała. Zesyljena wuchowna naprawa hodzi so nětko zasadzić. Tole zdźělšaj prezident Komisije EU José Manuel Barroso a prezident Rady EU Herman Van Rompuy. „Z EFSF mamy synly a skutkowy grat, zakitować financu stabilnosť euro-pasma“, zwurazništer načolnej wosobje zhromadženstwa. To je w zajimje euro-krajow kaž tež cyłeje Europejskeje unije ze 27 statami. Přeciwo planem EU k wuchowanju kreditneho hospodarstwa so němske banki masiwnje wobaraja. Prezident lutownarnjow Heinrich Haasis mjenowaše rekapitalizowanje bankow z pomocu stata „njezmysl“. Kreditne hospodarstwo je so pola zwjazkowego financneho ministra Wolfgang Schäuble (CDU) hóršilo.

Portugalska chce raznje lutować

Lissabon (dpa/SN/K). Portugalska chce klětu drastisce lutować, je wot bankrota wohroženy kraj zdźělil. Tak šmórnje so statnje přistajenym 13. a 14. měsacna mzda. W priwatnym sektorje ma so wšědny džělowy čas wo poł hodžiny podlěšić a nadhódnutowy dawak za mnohe twory a poslužby na normalnu sadžbu 23 procentow zwysić. Wudawki za strowotnistwo kaž tež kublanje so „nahladnje“ zredukuje.

K připowědženym naprawam tohorunja słuša, zo so lěpje zaslužacym wot sadženje dawkow šmórnje a „huboko sahace přestrukturowanje“ deficitarneho statneho předewzałelstwa přewjedže. Za pomocny paket EU a Mjezynarodneho měnoweho fonda se wobjimje 78 miliardow eurow dyrbi Portugalska lětsa deficit w budžeće z 9,8 procentow znižić na 5,9 procentow.

TO A TAMNE

Wodoslon wosrjedź Schwerina je šoferow znjeměrnil. Tući so njemalo dźiwachu, jako skočo minjenu noc na križowanišću wuhladachu, hdžež so wone paseše. Alarmowana policija bjerješe pokiw chutnje a informowaše zamołwitych cirkusa, kotryž runje w měsće přebywa. Tam běchu hižo za wodoslonom pytać započeli. Dompter njeměješe problemy, jeho sobu domoj wzać.

Tysacy su w nocy po wšěm swěće před wobchodami elektroniki čakali, zo móhli rano jako přeni nowy iPhone 4S koncerna Apple kupić. Fachowcy trochuja, zo móže Apple kónc tydženja hać do štyri miliony aparatow předać. W Frankfurće na příklad čakaše tysac ludźi.

SERBSKE NOWINY

Wudawaja so w Domowina-Verlag GmbH Ludowym nakładnistwje Domowina.

Jednaćelka: Marka Maćijowa

Spěchowane wot Založby za serbski lud, kotraž dótawa lětnje přiarački Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.

Šefredaktor: Janek Wowčer 577 232/33

Naměstnik šefredaktora: Axel Arlt 577 238

Zamołwita redaktorja w zmysle nowinarskeho zakonca: J. Wowčer: kultura, lokalka, sport, fota a přílohi; A. Arlt: politika, hospodarstwo, cyrkwinske naležnosće, dopisy a wosebite přílohi.

Adresa redakcije a nakładnistwa:
Sukelnska 27, 02625 Budyšin
Adresse der Redaktion und des Verlages:
Tuchmacherstraße 27, 02625 Buzjan

Zamołw. za rozšěrjenje: Manja Bujnowska 577 262;
Předajń nawěškow: Lucija Rubina 577 220.

Čisće: Lausitzer Druckhaus GmbH, Łužiska čisćernja, Hornčerska 35, 02625 Budyšin
Postvertriebsnummer: 2B 2560 B

SERBSKE NOWINY wuchadžeja pjeć króc wob tydžeň. – W padže wyšeje mocy abo džěloweho boja njewobsteji zadanje dodawanja abo zarunanja. – Za nawěški plaći plaćiznowa lisćina č. 11 z 01. 10. 2007. – Za njepožadane manuskripty njerukujemy. Zwonka redakciskeho časa docpějeće nas přez telefonowy wotmołwjak, faks a e-mail:

tel.: 03591 / 577 232 faks: 03591 / 577 202
e-mail: redakcija@serbske-nowiny.de
www.serbske-nowiny.de

Roznosowanski serwis 0160 / 90 92 04 51
abo 03 59 33 / 3 10 23

Pólske medije hódnoća wuslědk nježdělnych wólbow sejma

„Garant za dalše štyri stabilne lěta“

Warsawa (JBR/SN). Wuslědk wólbow pólskeho sejma je wězo wšitko přesahowaca tema w mediach susodneho kraja. Jara wobšěrnje nowiny tutón wážen podawk analyzuja a komentuja.

Najwjetši fenomen je pólskim žurnalistam znowowuzwolenje dotalnego ministerskeho prezidenta Donald Tusk. Někotři, kotřiž su wokomik wozjewjenja přěnych wuslědkow po zawrjenju wólbnych lokalow poboku Tuska sobu dožiwi, rozprawjeja, zo nochcyše wón wěric, zo bě z tajkim předsokom před najwjetšim přeciwnikom Jaroslawom Kaczyńskim a jeho stronu Prawo a sprawnosť PiS dobyl. „To tola móžno njeje“, je Tusk pječa rjekl. Něhdyši prezident Aleksander Kwaśniewski je sej wěsty, zo su „optimisća wólbny skónčnje rozsu-

džili“. Rzeczpospolice je dobyće Tuska „garant za dalše štyri stabilne lěta“. Jacek Zakowski komentowaše w Polityce: „Nětko móžeme zaso měrnje spać“.

Najwjetše překwapjenje je pólskej zjawnosći dobyće protestneje strony Ruch Palikota něhdyšeho člena knježaceje Wobydlerskeje platformy Janusza Palikota. „Kak je móžno, zo dósta muž kaž wón w kraju Jana Pawoła II. ze swojimi parolemi džesac procentow hłosow?“, praša so redaktor katolskeho Tygodnika powszechneho Adam Boniecki. Jemu je kóždy programowy dyk tuteje strony strašny, wšako chcył Palikot mjez druhim rólu cyrkwy wróćo stłócić, nabožnu wučbu wotstronić, mandželstwa homoseksualnych zmóžnić a mjehcke drogi a wotehnaće legalizo-

wać. 46lětny wobsedzer palencarnje tole žurnalistam hišće raz potwjerdzi: Hnydom na přěnim posedženju sejma chcył wón wšitke křiže w parlamence ze scěny wzać. Přiwšěm je znate, zo ma swojich wolerjow předewšěm mjez młodostnymi.

Najwjetšu poražku je bjezdweła pólska lěwicarska strona SLD počerpjeła. Hišće při lońšich prezidentskich wólbach bě jeje nawoda Grzegorz Napieralski na wšě 17 procentow hłosow nažnjał, tónkróć runje hišće wosom. Je to najhórši wuslědk w stawiznach strony. Minjenu pónđzelu sčahny wón konsekwency a wotstupi. Strona ma nětko dwójny problem, dokož je ze swojim předsydu tež centralnu figuru pólskich postkomunistow zhubiła. Někotrym je tole samo znamjo, zo je SLD na kóncu.

W bołharskej stolicy Sofiji su njeznači wčera wječor awto žurnalista rozbuchnyli. Sašo Dikow je za swoje knježerstwu napřećo kritiske rozprawnistwo znaty. Při detonaciji so nichtó njezrani. Za čas atentata přebywaše prezident Europejske komisije José Manuel Barroso w Sofiji. K nadpadej njeje so dotal nichtó wuznal. Foto: dpa/W. Donjew

Prašenje dowěry stajil

Rom (dpa/SN/ch). Italski dom zapóslancow wothłosuje džensa wo prašenju dowěry, kotrež je knježerstwowy šef Silvio Berlusconi stajil. Dwělomny ministerski prezident wčera wozjewi, zo najeabać poražku při wothosowanju w parlamence žaneje alternatiwy k jeho srjeźo-prawemu knježerstwu njeje. Wutoru bě knježerstwo při wotumje wo rozprawje 2010 wótru poražku počerpjeło. Lěwa opozicija žadaše sej na to wotstup Berlusconi. Tón so rozsudži prašenje dowěry stajil. Z tutym krokom je so 71lětny w parlamence wospjet přesadil.

Slědža za wobšudnikami

Hamburg/Bochum (dpa/SN/ch). Slědže- rjo dawkow planuja w přichodnych tydženjach wulkozasadženje přeciwo dawkowym wobšudnikom. Zakład je pječa datowa CD z Luxemburga, kotruž bě sej Sewjerorynsko-Westfalska kupiła, rozprawjeja džensa nowiny. CD woprijima datowe sadžby 3 000 němskich klientow, kotřiž su swoje pjenjezy pola džowki britiskeje wulkobanki HSBC w Luxemburgu składowali. Wulka racija je za nowember planowana. Wobšudnicy dawkow njemóža so tomu ze sebje wozjewjenjom hižo wuwinyć.

Banki wotstopnjowac

New York (dpa/SN/ch). Ratingowa agentura Fitch hrozy diwersnym wulkobankam z wotstopnjowanjom kreditneje hódnoty. Jich wobchodniski model móhl sensibelnje na přiběrace wužadanja reagować, z kotrymiž so financne wiki konfrontuja, zdźeli agentura wčera při wopodstatnjenju. Mjez institutami z wuhladom na zastopnjowanje „negatiwnje“ je tež Němska banka. Dalše potrjehene banki su mjez druhim Barclays z Wulkeje Britanskeje a z Francoskeje BNP Paribas a Societe Generale. W Šwicarskej zniži Fitch zastopnjowanje za banku UBS.

ŁUŽICA

Za twar wobjezdow

Choćebuz (dpa/SN/ch). Zwjazkowy wobchadny minister Peter Ramsauer (CSU) je so za wutwar zwjazkoweje drohi 87 wot Lipska do Łužicy wuprajil. Po džělowym zetkanju štwórtk w Lubinskej radnicy wón zwurazni, zo je twar wobjezdow Herzberg a Lubin w investiciskim wobłukowym planje Zwjazka jara trěbny. Po wuprajenju Ramsauera dyrbi Braniborska nětko spěšnje planowanja zahajić. Ministerstwu wšak předleži 850 próstwow z cyłeje Němskeje wo wobjezdne drohi. Hladajo na Lubinsku wobjezdnu přez sensibelne blótowske kónčiny planuja kóšty 30 milionow eurow.

Etat wokrjesa schwaleny

Zhorjela (dpa/SN/ch). Města a gmejny Zhorjelskeho wokrjesa dyrbja za běžne etatne lěto wjetši wokrjesny wotedawk plaćić. Krajna direkcija Drježdžany postaji wčera kwotu 31,5 město dotalnym 29,5 procentow. Kaž wočakowane schwali zarjad z dobom lětuši etat wokrjesa, informuje krajny zarjad. Wokrjesny sejmik bě etat před dobrym tydženjom z wjetšinu hłosow wotpokazał. Nadpřerěznje wysokich socialnych wudawkow dla bě w etaće džera něhde džewjeć milionow eurow. Mjez džesac wokrjesami w Sakskej zaběra Zhorjela z wokrjesnym wotedawkom 31,5 procentow lětsa třeće městno.

Wiki modelotwarcow

Choćebuz (dpa/SN/ch). Mjez tym třeći króc zarjaduja kónc tydženja w Złokomorowskej Delnjolužiskej hali wiki modelotwarcow. Přehladka je najwjetša swojeho razu w Braniborskej. Na nej su wšitke sparty modelotwara zastupjene, kaž zarjadowarjo zdźeleja. Hlowny organizator je Łužiske towarstwo modelo- železnicarjow. Wone wočakuje 6 000 wopytowarjow. W 3 000 kwadratnych metroch wulkeje hali prezentuja so wustajerjo ze wšěje Němskeje a z Nižozemskeje. Mjez druhim pokazuja 30 wulkich modelowych připrawow.

Rjemjeslnicy spokojom

Choćebuz (dpa/SN/ch). Južnobrańborske rjemjeslo zhladuje po hódnoćenju rjemjeslniskeje komory Choćebuz na stabilny rozrost. W konjunkturmym naprašowanju sobustawskich zawodow nazymu posudzowaše 91 procentow předewzałelstwo wobchodniskeho połoženje jako dobre abo spokojace. Wosebje pozitiwnje je so wobchodniske klima we wobłuku žiwidlow wuwila, hdžež ma sto procentow zawodow swoje połoženje za dobre abo spokojace. Slěduje přemysłowa potřeba (96 procentow). Tež twarske přemysł wostawa z nimale 91 procentami na wysokim niwowje.

ZAPÓSLANE

Ludwig Zahrodnik z Jasency piše:

Składnostnje swojeho džesacłětneho wobstaća je Rěčny centrum WITAJ w Budyšinje zašly pjatk přewjedl džeň wotewrjenych durí. Sym sej z třoch přičin do Budyšina dojeł. Sprěnja, dokož sym sam nimale 44 lět w pedagogiskim wotrjedže LND džělał. Zdruga, dokož tež džensa hišće małe nadawki za RCW wukonjam. Střeća, dokož chcych so raz ze wšitkimi džělowymi wobłukami rěčneho centruma bliže zeznajomić.

Mnohim njeje zawěsće prawje znate, zo njewobsteji RCW jeno z pedagogiskeho wotrjada, ale tež z wotrjada za wědomostne a projektowe džělo a rěčny marketing, ze sobudželačerkow na polu młodžinskehosocialneho džěla a z rěčny centrum tohorunja pedagogiske džělo na internatomaj Budyskeho a Choćebuskeho gymnazija nawjeduje. Tež džěćacy časopis Płomjo a pedagogiski časopis Serbska šula w RCW wuchadžeja.

W přijomnej atmosferje wodzachu sobudželačerk Rěčneho centruma WITAJ hoscí po rumnosćach, w kotrychž běchu materialije – w zašlych lětach nadžělane – wupožene. Tuž móžachmy sej wšitko

woměnje wobhladać, sej wujasnić dać a sobudželačerk a sobudželačerjow zeznać. Při šalce kofeja a samopjěčenym tykancu smy ze znatymi pobjesadowali a wězo wo „starych časach“ rěčeli.

Myslu sej, zo mi mnozy přihłosuja, hdyž praju, zo bě džeň wotewrjenych durí wulce poradženy a zo sej wšityc w RCW džak a chwalbu zaslužaja.

Wuradžuja wo krizy

Paris (dpa/SN). Financni ministrojo a šefjo měnowych bankow najwážnišich industrijných krajow swěta (G 20) wuradžuja džensa w Parisu wo dalšim postupowanju w tuchwilnej financnej krizy. Wobkedžbowarjo wočakowachu, zo kraje kaž USA a Kanada kaž tež spěšnje so wuwiwace kraje kaž China a Brazilska krizowe postupowanje w euro-pasmnje kritizuja. Zwjazkowy financny minister Wolfgang Schäuble (CDU) chcyše zhromadnje ze swojimaj kolegaj z Francoskeje a Italskeje rozložić, kak móhli so banki w mjenowaných krajach z kapitalom zastarać, zo bychy džělnje spušenje grjekskeho doha přetrali. Nimo toho prihotowachu wjerskowe zetkanje G 20 spočatk nowembra w Chinje. Tam chce Francoska akciski plan k přewinjenju rozdžělow mjez krajami G 20 předstajić.

Grjekojo wobaraja so lutowanjam a pušćenjam

„Stawkowy wichor“ lemi kraj

Athen (dpa/SN). Smjerdžate hromady wotpadkow a hněwni turisća – tole je woprawdžitosć w grjekskej stolicy Athenje. Po wjace hać dwaj tydženj trajacym stawku je strowotniski zarjad wulce alarmowany. Njerjad je strowotu wohrožaca „bomba“, kaž zarjadnistwo wčera zdźeli. Knježerstwo hižo njewuzamkuje stawkowacych přistajenych wotwožacych firmow k džělu nuzować.

Stawki a protesty su mjez tym tež slawnu Akropolis docpěli. Přistajeni kulturneho ministerstwa turistam přístup k wonej kulturnej drohotnosće zapowědžeja. Nimo toho su šoferjo busow, nadróžneje a podzemskeje železnicy stawk zahajili. Tysacy ludźi přindžechu přepoždca na džělo. Ze stawkami chcedža přichodny tydžeň pokročować.

Na dróhach Athena a nakromnych měščanskich džělow leži po trochowanjum komunow wjace hać 7 000 tonow wotpadkow. Protestuju přeciwo planowanym pušćenjam a skróćenjam mzdow běchu přistajeni komunow hižo před dleže hać tydženjom džělo zložili.

Přeslapjeni a rozhorjeni su tež čí, kiž su so podarmo na puć k Akropolis podali.

Turisća, kotřiž běchu z lóđu do Grjekskeje přijeli, dyrbjachu so přeslapjeni zaso na lóđu wročić. Někotři z nich běchu samo z Argentinskeje. Tež wšitke druhe muzeje kraja běchu wčera hižo druhi džeň zawrjene.

Džensa stawkowachu taksijowi šoferjo. Sobudželačerkjo milinoweje towaršnosće blokowachu zachod wotnožki, kotraž so wo zličbowanki stara. Tak chcychu tomu zadžewać, zo knježerstwo nowy wosebity dawak za imobilije kasěruje. Dawk chcyše knježerstwo zhromadnje z milinowej zličbowanku zběrać.

Stawki maja tež wusutki na medije. W statnej telewiziji njewusylachu powěsće. Žurnalistica protestowachu přeciwo planowanym pušćenjam a přeciwo zawrjenju na tradicije bohateho přěneho programa grjekskeje televizije ET 1. Na lětanisćach dochadza k dalšim zapoždenjam, dokož lětoško hižo cyły tydžeň „ryzy po předpisach“ džělaja. Přichodnu pónđzelu chcedža namórnicy třidnjowski stawk zahajić. Powšitkownje z tym liča, zo so wobchad přewoznych lóđu woz dospólnje sypnje. Medijne reča mjez tym wo „stawkowym wichorje“.

Nawěšk

Museum der Westlausitz

Muzej zapadneje Łužicy wopřijima regionalne zbirki biologije, geologije a archeologije. Jako domiznowědny muzej chcemy slědženje transparentnišo a wědomostne džěło dožiwojnjnje wuhotować. W našim wobłuku archeologije zahaji so na tři lěta wobmjezowany němsko-česki projekt EU „Žiwjenski swět před 1800 lětami – archeologija a ekologija w dialogu generacijow“.

K zesylanju projektoweho teama pyta wobluk archeologija wot **15.11.2011** wobmjezowane hač do **30.06.2012**

sobudźelačerku/sobudźelačerja za sekretariat/zjawnostne džěło

Waše nadawki su:

knihiwjednistwo

- rjadowanje zličbowankow
- knihowanje dochodow a wudawkow
- wothłosowanje plačenkow
- přihat wotwołanja srědkow a wuziwanskich dokladow

zjawnostne džěło

- wjedženje protyki zarjadowanjow
- wudržowanje kontaktow k partneram za hranicami
- wjedženje adresoweje banki a rozšěrjenje
- kontrola knihowanja zarjadowanjow
- hladanje wobdźelenskeje statistiki.

Wočakujemy:

- wukublanje jako zarjadnistwowo fachowc, běrowowy kupc, fachowc za turistikow abo pod.
- powołanske nazhonjenja
- jara dobre znajomosće češćiny
- kmanosć džěła w teamje
- angažowanu a samostatnu džělawosć.

Poskicamy:

Zajimawe a wotměnjawe džěło w swojskej zamolwosći w přecelnym a kwalifikowanym teamje. Džělowy čas je 40 hodźin wob tydźeň. Mzda plaći so po TVÖD w skupinje 2.

Požadac móžeće so hač do **25. oktobra 2011**. Žony su wuraznje namołwjene so přizjewić. Zbrašenje za samsnymi kmanosćemi so přenorjadnje wobkedźbuja. Kóšty, kotřež při požadanju nastanu, krajnoradny zarjad njezaruna. Požadanske podložki posćelće prosu na:

Museum der Westlausitz Kamenz
z.H. Friederike Koch
Macherstraße 140 | 01920 Kamenz

SPORT

Strosny jasnje dobył

Budyski 60lětny lubowar wubědźowanjow w běhanju na wosebje dolhe distancy Wolfgang Strosny, člon lochkoatletiskeho zjednoćenstwa Čerwjeno-běli 90 Budyšin je – po dobyću w šěsćhodźinskim běhu w bayerskim městačku Weibstadt hakle před třomi tydźenjemi – znowa swoju wutrajnosć a spěšnosć testował we wurisanju na šěsć hodźin. Z brawuru wubědźowaše so přeni króć w tajkim běhu kluba LT Weisenheim am Berg w Kleinkarlbachu mjez Mannheimom a Kaiserslauterom. Tam wojowachu starterojo z cyleje Němskeje a Šwicarskeje na čezkim 2,5 km dołhim kołokursu po winicach wokoliny. Tak dyrbjachu kóždy króć 400 metrov dolhe stupanje wo 12 procentow zmištrować. Cyłkownje zabsolwowa běh 66 atletow, z tych 24 žonow. Cyłkownaj dobyčerjow bještaj Daniel Schwitter (klasa 40) ze Šwicarskeje (71:054 km / 28 kołow) a Stefanie Krieg (klasa 35) z Němskeje (60:209 km / 24 kołow). Wolfgang Strosny, kotryž sluchse k najstaršim wobdźelnikam, wubědźi sej z docpětymi 60,881 km po 24 kołach cyłkowne 9. městno. W swojej starobnej klase 60–64 lět bě samo jasny dobyčer. 400metrowskeho stupanja dla w kóždym kole dyrbjše wón nimale cyłkownje 1 000 metrov wysokostneho rozdźěla zmištrować.

J. Nuk

Tradicionalny běh po nasypniščach

Při torhacym wětriku a někotrych šwihelach wotmě so 9. oktobra lětuši 14. běh při Bartonjanskim jězorce a po jeho nasypniščach něhdyšeje wulkeje brunjowcownje pola Hagenwerdera blisko Nysy. Wjace hač sto běharjow wšěch starobnych klasow ze Sakskeje, Braniborskeje a dalšeju zwjazkoweju krajow kaž tež ze Zgorzeleca wubědźowaše so na distancy 2,8 km, 6 abo 11 km. Woblubowany běh je sportowe towarstwo Koweg Zhorjelc po zwučenym wašnju zaso přikladnje přihotowało a přewjedło.

Cyłkownaj dobyčerjow najdlěšeje distancy na 11 km (45 w cilu, mjez nimi wosom žonow) bještaj Daniel Seher z Chočebuza (37:08 min.) a Franziska Kranich ze Zhorjelca (43:48 min.). Na 6 km (37 w cilu, z nich 16 žonow) wubědźištaj sej cyłkownej dobyči Jens Reismann ze Smělnje (22:48 min.) a Andrea Anders z Halštrowa (27:08 min.). Na tutej čarje wubědźowaše so tež jenički serbski starter, Jurij Nuk z Budyšina, kiž doby w starobnej klase 75 z 39:07 min. Z dobyćom móžeše sej tež poľnu ličbu dypkow (25) na swoje konto za hódnoćenje w rjadnej lisćinje Łužiska běhanska serija zapisać. Tuta wopřijima hišće štyri hódnoćenke běhi a so po wjelijetnej tradiciji hakle ze silwesterskim wurisanjom w Oberlichtenauwe zakonči.

We wurisanju na 2,8 km wubědźowachu so předewšěm šulerki a šulerjo jednotlivych starobnych skupin.

JN

Džěćace mustwo z nowym outfitom

Po tym zo je džěćace blidotenisowe mustwo Viktorie Worklecy před tydźenjemi swoje dypkowe hry zahajiło, hraja hólyc wokolo trenarja Franca Nowaka (zady nalěwo) nětko tež w jednotnej drasće. Wo to postarať se sobu Rolf Bobka ze swojej tepjenjetwarskeje firmu. Jeho mandželska Antje (zady naprawo) je drastu tele dny přepodała. Alwin Cyž, Dominik Wjenka, Roberto Koch, Albert Cyž kaž tež Jakub a Beno Bobka (wotlěwa) so nad nowym outfitom wjesela.

Foto: MWJ

WO KNIHACH A KNIHARNI

Přiznam, zo mam k poeziji, wosebje k basnjam, ambiwalentny počah. Na jednej stronje sym w młodych lětach sam basnil a so džensa hišće džiwam, z kajkej horcej kreju tehdy słowa do rymow wjazach. Jedna z mojih basnjow zabłudži so samo do pólseke basniškeje zbirki, hdžež nětko njezaslužnje pódla basnjow Čišinskeho a načasných serbskich awtorow steji.

Hladajo na powšitkowne statistiki wo knižnych wikach w Němskej pak so prašam, hač wopravdže telko Serbow basnje čita abo hač to jenož na tym zaleži, zo jako nakladnistwo telko basniških zběrkow wozjewjamy. Lektor našeho nakladnistwa Pětr Thiemann je sej wěsty, zo je serbska poezija „žiwa, je džě a čiliša“. Basnje su kaž spódnja drasta, jeje wabjaca móc so hišće stopnjuje, hdžy ju wotkryješ. Jenož wopravdže dobrým spisowacelam so radži strony pjelnjacy wěrnosć na srjódki slowow pomjejšić a tola čitarja k žórłu wjesć.

Jedyn, kiž tute rjemjesto perfektnje wobknježeše, bě Erich Fried. Hit skupiny MIA. „Was es ist“ z lěta 2003, kotryž

jako wurězk w připowědženju wusylanja 37 Grad (ZDF) tež džensa hišće w telewizoru wusylaja, nasta z basnje Ericha Frieda. Wón bě hłowny zastupjer politiskeje lyriki w powojńskim času w Němskej. Narodži so 6. meje 1921 we Wienje jako jeničke džěćo židowskeje swójby. Po tym zo nacije móc přewzachu a Awstrisku wobsadźichu, njezhubi wón jeno swogeho nana a domiznu, wón dyrbjše tež jako čekanc w Londonje nowe žiwjenje započinać. Wuskutk tuteho časa špiheluje so w jeho twórbach a mysljenju.

Baseň, kiž mi přeco zaso do mysli přinidže a kotraž snano tutón čas derje wopisuje, chcu tule skrótku naspomnić. Mjenuje so „Naprawa“: Lěni budu zarězani a swět budže pilny / hrozni budu zarězani a swět budže rjany / nory budu zarězani a swět budže mudry / chori budu zarězani a swět budže strowy / zrudni budu zarězani a swět budže wjesoly / stari budu zarězani a swět budže młody / njeprěčeljo budu zarězani a swět budže wobknježeše, bě Erich Fried. Hit skupiny MIA. „Was es ist“ z lěta 2003, kotryž

dopóznaće –, zo njeje Hitler abo njejsu nacionalsocialisća zaklad za surowosće swogeho časa wunamakali. Woni su prosće mysle wužili, kiž so w tutej basni wotblyšćuja a kotrež tež džensa hišće we hłowach mnohich ludži šerja. Wězo čłowjek ze strowym rozumom baseň čitajo nutřkownje při kóždym jednotlivym wuprjawjenju protestuje. Widži-li pak baseň jako cyłk, njemóžeš přec, kak krótkowidne tute myslenie je. Wěrnosć wšak je, zo přeco zaso tajke mysle sluchu, samo mjez křesćanami. Pola scénika Mateja čitam: „Njesudźće, zo byšće sudženi njebyli.“

Wězo čłowjek skoku do spytowanja přinidže, wosebje hdžy chce so sam porno druhim wuzběhnyć. Dobry wupuc je z ludžimi rěćec a nic wo nich a runje tak kaž wotpołožic myslenie, zo móžeš ludži do dobrych a hubjenych kategorijow rjadować. Kóždy čłowjek je za sebe jónkrótny a ma swoje wopravnenje. Basnje Ericha Frieda su swojorazne a wužaduja čitarja k rozmyslowanju. A častodosć čí hakle po druhim čitanju swita, na kotru ščežku će awtor wjedže. Domenko Gruhn

Po lětach bjezdžěnosće skutkuje nětko we wuměłstwomym towarstwie

Archiwizuje přinoški wo kulturnym žiwjenju

Wojerjecy (KD/SN). Annett

Becker bě dlěši čas bjezdžělna a dyrbjše samo pjenjezy Hartz VI požadać. Lětsa w aprylu pak Wojerowčanka zaso džělonamaka a skutkuje nětko we wobłuku wosebiteho projekta w měšćanskim wuměłstwomym towarstwie. Wučena sekretarka a industrijowa překupča wukonja wažne přidžěło k zestajenju dokumentacije wo kulturnym žiwjenju we Wojerjecach a Łužicy. „Cezišćo při tym je serbska kultura w druhej poľojcy 20. lětotka“, wona praji. Wosebje zajimaju ju stawizny Domowiny a wjerški serbskeje narodneje organizacije w tym času, skutkowanje měšćanskich a wjesnych Domowinskih skupin, kotrež džensa hižo njeeksistuja. Nimo toho hromadži fota, teksty a dwurěčne nowinske wozjewjenja hornjo- a delnjoserbskich kulturnych

W nadawku Wojerowskeho wuměłstwoweho towarstwa archiwizuje Annett Becker serbske podawizny. Nimo Domowinskih zarjadowanjow su to tež kulturne wjerški. Foto: K. Demczenko

zarjadnišćow. K tomu sluchseja zajimawe přinoški Noweje doby a Serbskich Nowin, kotrež wona systematisce rjaduje a archiwizuje.

Jeje njesebične džěło je za přichodne generacije wažne, zo bychu wo swogich serbskich korjenjach wědželi. To nastupa runje tak biografiske informacije wo našich spisowacelach, komponistach a ludowych hercach kaž tež wo jich twórbach. Hromadžene dokumenty móža studenca a dalši za rešerše nastupajo stawizny Serbow wužiwać. „Mnozy so za to hižo zajimowachu“, Annett Becker wuswětla. Hakle njedawno prašeše so ju wopytowarka na prezentaciji wuměłstwoweho towarstwa we Wojerowskim Łužiskim centru za originalom Kroatoweje powědki a prašeše wo to, zo by ju archiwarka wupytała.

Sokoł wočakuje rezerwu z Biskopic

W sporće kónc tydźenja mamy po pokalnym kole tydźenja we wjele klasach nětko zaso dypkowe boje w kopańcy.

Ze serbskich mustwow šnoruja we wokrjesnej wyšej lize, zapadna Łužica Njebjelčanscy hrajerjo swoje kopački jutře w 15 hodź. we wonkownej hrě pola mustwa w Cisku; a Sokoł Ralbicy/Hórki změje njedzelu domjacu lěpšinu w samsnym času, hdžy přijedže do Delan rezerwa krajneho ligista z Biskopic. Kulow hraje sobotu w 15 hodź. doma přeciwo Załomjej; Kamjenc II ma tohorunja jutře za přeciwnika Großnaundorf, mjeztym zo pada so Njebjelčanska rezerwa k mustwu Sepicy II, zakop je w 13 hodź.

Wyši ligist Budissa Budyšin pojedže njedzelu do Durinskeje a hraje tam w 13.30 hodź. pola předposlednjeho stafle 1. FC Gera.

W krajnej lize maja Biskopičenjo jutře w 14 hodź. domjacu hru přeciwo koparjam z Grimmy a su tam mjenje abo bóle jasny favorit. Jednota Kamjenc změje sobotu w 15 hodź. domjacu lěpšinu přeciwo mustwu SJ Lipsk-Leutzsch. Dalše partije w tutej klase su jutře w 14 hodź. Biskopicy – Grimma; w 15 hodź. Chemija Lipsk – Hohenstein-Ernstthal, FC Hornja Łužica Neugersdorf – VFC Plauen II, Heidenau – Markranstädt; njedzelu w 15 hodź. Zhorjelc – Radebeul a RB Lipsk II – Merkur Oelsnitz.

We wobwodnej lize hraja Hnašecy/Dobruša doma přeciwo tabulkowemu susodej z Weixdorfa, tež načolnik Rakcy chce sobotu swoje přenje městno přeciwo zastupnistwu z Obersdorfa zakitować. Budestecy/Korzym pak jědu

jutře k třecemu tabulki Wojerjecam 1919.

W druhej zwjazkowej lize počehnje zaso wulku kulisu fanow na bój Dynamy njedzelu w Drježdźanach přeciwo Alemniji Aachen, mjeztym zo hraje Energija Chočebuz pola FSV Frankfurta. Wobě partijoj započnjetej so w 13.30 hodź.

Hewak je zakop hłownych hrow kónc tydźenja w 15 hodź.

Chróšćanske přenje mustwo tutón kónc tydźenja žanu hru nima, mjeztym zo nastupja Chróšćicy II pola Porchowa II.

Ralbicy/Hórki II maja njedzelu doma předehru hižo wot 13 hodź. přeciwo zastupnistwu z Wachauwa. Marijina hwězda trjeba nuznje dypki a chce sej je

njedzelu doma přeciwo mustwu z Kinsporka/Łužicy wuwowajać.

Žónska kopańca tež zaso budže. Naposledk tak derje do sezony startowane mustwo SJ Chróšćicy dyrbi swoje kmanosće njedzelu w 13 hodź. pokazac na cuzym sportnišču. Hrajerki wokolo Rachelic sotrow šnoruja kopački na Kumwaldskim sportnišču, hdžež přejemy jim dalšu wuspěšnu partiju.

Štóz so za kopańcu regionalneje ligi zajimuje, tón móže sej we Łužicy w se-wjernej stafli wobhladać jutře w 13.30 hodź. w Chočebuzu zetkanje mjez Energiju Chočebuz II a zastupnistwom RB Lipsk.

Džakowanje

Chrystus – naša nadžija

Džakuju so z nutrym zaplać Bóh tón Knjez wšitkim, kotřiž su moju lubu mandželsku, našu starosćiwu mać, přichodnu mać, wowku a prawowku, knjeni

Hanu Šnajderowu

rodź. Matješek

w žiwjenju česćili, so na pustym wječoru za nju modlili a ju w přewšo bohatej ličbje k poslednjemu wotpočinkej přewodželi.

W čichej zrudobje

mandželski Jan
w mjenje wšitkich přiwuznych

Chróšćicy, we winowcu 2011

W Mučowje da město Kulow za 42 000 eurow chódnik podlu B 96 twarić. Hišće do přerjeho sylnišeho zmjerkka ma projekt hotowy być. Je to jedne z tuchwilu třoch twarskich předewzačow komuny. Dale ponowjeja nawjes w Salowje, štož ma kónc přichodneho tydženja wotzamknjene być. Tam inwestuja něhdže 40 000 eurow. W Sulšecach wotstronja škody ze zašleje zymy, za čož wuda město 20 000 eurow. Tež tuta naprawa ma so spěšnje zwoprawdźić. Foto: W. Müller

ROZHŁÓS

Njedzela, hornjoserbsce

- 11.00 hodź. Łužica tutón tydzeń, mj. dr. wo literarnej kermuší LND
- 11.20 hodź. SLA – kak dale?
- 11.45 hodź. Spožčenje Myta Čišinskeho w Pančicach-Kukowje
- 12.00 hodź. Nabožne wusylanje (J. Malink)
- po tym Zbožopřea

delnjoserbsce

- 12.30 hodź. Aktualny magacin, mjez druhim wo literarnej kermuší LND w Prjawozu a wo Forumje Delnja Łužica
- 13.00 hodź. Literarne popoldnjo w Depsku k 200. narodninam Jana Kiliana
- 13.30 hodź. Nabožne wusylanje (Bernd Pittkunings)
- 13.40 hodź. Zbožopřea

POKIWY

Na hudźbny festival

Haslow. Serbske młodźinske towarstwo Pawk přepróšuje na wječor serbskich hudźbnikow pod heslom „... festival! tón druhí!“ sobotu, 15. oktobra, w 21 hodź. do Haslowa. Wo hudźbu postaraja so „Rjanočorny Kókü“ serbskeju DJow (www.myspace.com/tanzatelierkoku), z Budyšina pochadźacy raper JkUBE ze serbskimi rymami na skladže (www.lss-records.de), Serbska GmbH z Ecklonom a Ignomusom (www.ignomus-arts.net) kaž tež člonjo Berlinskeje dróhi & Čorneje krušwy (www.myspace.com/berlinskadroha). Je to druhí swjedžen serbskich młodostnych najwšelakorišich hudźbnych směrow. Zastup plaći štyri eura.

Swjeća z kózłopiwow

Serbske Pazlicy. Na kózłopiwow swjedžen přepróšuje Serbskopazličanski młodźinski klub jutře, sobotu. Započatk je we 18 hodź. z tradicionelnym wubědžowanjom mjez hornjeje a delnjeje wsu. Wo čelne derjemče budže postarane, hudźbne wobrubjenje zaruči Melodia-

Nawěšk

Thomas Konieczny

Markt 13–16
02997 Wittichenau / Kulow
Tel. (03 57 25 / 9 28 50)

Nawěšk

- porjedjenje po njezbožu □ elektriske wuměrjenje wóskow
- zrunanje a wusměrjenje awta na modernej připrawje
- wobručowy serwis □ TÜV / DEKRA / AU
- serwis klimatiskjeje připrawy

Brückner Kfz MIŠTERSKI FACHOWY ZAWOD

www.autofit-brueckner.de

01920 Nowa Wjeska • Hórcanska 2 b • tel. 035796/ 9 60 90

diskoteka. Organizatoroju bychu so nad bohatym wopytom we wutepjnym stanje wjeselili.

Koncert k jubilej

Budyšin. Na wosebity koncert skladnostnje 20. rónicy wobstaća Založby za serbski lud wutoru, 18. oktobra, w 19 hodź. přepróšuje intendantka Serbskeho ludowego ansambla Milena Vetrainowa zastupjerjow z politiki a hospodarstwa kaž tež wšitkich dalšich zajimcow na žurlu ansambla. Pod nawodom Dietera Kempy a Pětra Cyža předstaji balet SLA w přerjnim dželu programa wujimki ze „Serbskeje balady“ (rejwanske dźiwadlo). W druhim dželu dožiwja přihladowarjo komornu hudźbu, mjez druhim twórby Ulriha Pogody, Jana Pawola Nagela a Liany Bertók.

Slowjenska spisowačelka čita

Budyšin. Wurězk ze swjeho romana „Jandžel zabyća“ čita slowjenska spisowačelka Maja Haderlap štwórtk, 20. oktobra, w 19.30 hodź. w Budyskej Smolerjec kniharni. W swjehoj přerjence wěnuje so awtorce swjójnej stawiznje, do kotreje je stawizny Slowjencow wumělsce zapletła. Čitanje je jónkrótne skladnosć spisowačelku w Budyšinje dožiwjeć a sej jeje knihu signować dać. Wobmjezowana ličba lisčikow je w Smolerjec kniharni za pjeć eurow na předań.

W młodowni z młodymi być

Budyšin. Zhromadnje z młodostnymi druhich narodnych mjeńšin dźělać a so zabawjeć – tutu šansu skići wot džensnišeho hač do 18. oktobra Serbske młodźinske towarstwo Pawk. Kóždy, kiž so chce so na džělarničkach projektovy management, grafitije abo medije w Budyskej młodowni wobdźělić, je witany. Tam poskićeja kóždy wječor tež zabawu z hudźbu.

Rěčne hodžiny zapósłanca

Pančicy-Kukow. Zapósłanc Sakskeho krajneho sejma Hajko Kozel (Lěwica) zmjeje jutře, sobotu, wot 15 do 16 hodź. dalše rěčne hodžiny w swjóm bėrowje w Pančicach-Kukowje na Dróze Čišinskeho č. 9. Termin dojednać móžeće sej telefonisce pod čisłom 0171/ 28 25 494.

Nawěšk

wołmjany płat

- fleece
- tekstilny kožuch
- bałmjany płat
- knefle, žida k šiču a zasmyki

Karla Marxowa 6
02625 Budyšin

telefon: (0 35 91) 4 10 38

ZE SUDNISTWA

Što je zjawnosć?

Politisce motiwowane njeskutki hodža so často čěšo chlōstać, hač sej čłowjek myslí.

Rozhorja-li so L. * raz něčeho dla, zruna wón porsty swojeje prawicy, torhnje wupřestrětu ruku dowysoka a bjaka „Nacionalna Němska“. Nacistiski postrow sčeleše wón hnydom trójce přez puć do směra na Budyski Kamjentny dom, jenož dokelž njeběchu jeho tam nutř pušćili. To bě lóni w oktobru k 10. wubědžowanju młodźinskih kapałow Beat. Zakazany postrow wužiwaše Budyšan tehdy runje tak, kaž druzy někomu wupřestrěty srjedziny postrow pokazuja. L. chcyše po wšěm zdaću prosće swoju rozmjerkanosć zwuraznić.

Wubědžowanje kapałow je wšitkim wotewrjene. Organizatoroju w Kamjentnym domje njehladaja za tym, hač je něchtó w měsće znaty prawicarski. Njeby-li L. tak bjezbóžnje pjany był, by tam hač do ranja hudźbu poskać móhl, dopomina so socialny džělač Veit R. na přičiny, zo su jeho domoj pósłali.

Što bě plěchača L. tak rozhorilo, zo strowješe kaž naci, zo hrožeše ze zesyljenjom swjóm kameradow a zo pokazaskónčnje swjótewerowany hokaty križ, njeje Budyske hamtske sudnistwo dowuslědžilo. Što bě zakazane stikery na wrota Kamjentneho domu lěpić, wostanje njeznate. L. k wumjetowanjam mjelči. To je jenož přerjny krok strategije zakitowanja, kotřež statnemu rěčnistwu břemjo přisunje dopokazy předpožić.

Prawicarscy kameradojo wobskorženého L. powědaja, zo běchu jich čí z Kamjentneho domu z wulkim wołanjom 300 metrov po Kamjentnej hasy čěrić. Ale samo, hdyž by tomu tak było – wužiwanje wustawje so spěćiwjacych znamjenjow je chlōstajomne. Sudnik Ralf Nimphiusej su tajke skutki „symbol mobilizowaneje hlūposće“, kotruž wón jako demokrat njeakceptuje.

Mjeztym je cyła swjōbja L. prawicarsce wusměrjena. Jeho sotru móžeš z jeje dohlimi włosami za prawu Germaniju mēć, jeho swak je runje tak zahorjeny naci a jeju nowonarodzenemu džěsću dachu mjeno germanskeho boha. Nimphius pak chce tónraz přerjivo prawicarskemu wustupowanju 23lětně-

ho raznišo zakročić a myslí na jastwo hač do jednoho lěta. Tutón wotpohlad pak znjemōžnja zakōń, kotruž zakitowar Israel wušiknje wuhrawa. W cyłej Němskej znaty bu Drježdžanski zakitowar z pozdatnej aferu sakskich politikarjow a sudnikow w kriminelnym miljeju. 2009 zakitowaše Israel dweju žurnalistow „Spiegela“, kotraž běštaj tole wotkryłoj. Wo Israelu so praji, zo wón tež raz z trochu hrubym wašnjom znaprěćiwja. Prawicarskeho L. pak wón napadnje wěcownje zakituje. Hakle před tydzenjem je ekstremist w Norweskkej na młodostnych trělał a jich moril. „Politisce“, tak wotmołwi wón sudnik, „sym wašeho mēnjenja. Ale jako juriska wobjednawmy tule wěcowne fakty!“ Hišće přerjedy hač sudnistwo dopokazy zběrać započina, přesadži Israel, juristiske zapriječće „zjawnosć“ we wobskoržbje jasnje definować. Wšitko druhe je „wischi, waschi“.

2003 bě Bayerske wyše krajne sudnistwo rozsudžilo, kak ma so wo wustawje so spěćiwjacych akcijam sudzić. Sudnistwa po wšej Němskej so po tym maja. Wot toho časa hižo njedosaha, hdyž L. swjótewerowany hokaty križ w zjawnosći, potajkim na Budyskej Kamjentnej, prezentuje. Pochlōstać móže jeho Nimphius jenož, „hdyž znamjenša tři wot sebjě njewotwisne wosoby“, potajkim tak mjenowana zjawnosć, znamno na hrudži a nacistiski postrow wobkruća. Podobnje so tež wo kriminelnych padach sudži, štož dopokazanje njeskutkow počuje, byrnjež hišće čěše byli.

Wot toho wokomika je zakitowar Israel dominowaca wosoba na sudniskej žurli. Wón wuznawa so ze swědkami, kotřiž dyrbja wo politisce ekstremnych njeskutkach rozprawjeć. Na jednom boku přewažuje slepa poslušnosć, na tamnym boku rzyz strach. Ciwilna kuraža so pominje, čim wjace swědkow so poda. Po tutym mustru zadžerža so tež swědca w padže L. Sotra a swak jeho wołozataj. Jako socialny džělač R. swjote dopomnjenki rysuje, stej wuprajenje přerjivo wuprajenu. K zasudženju to njedosaha, čim bóle, dokelž steješe angažowany młodźinski sobudžělač we woprawdže loskičiwych wokomikach sam naprečo hwěrjekacym prawicarjam.

Sudnik Ralf Nimphius dyrbi jednanje přerjivo L. nachwilnje zastajić. Přiwšerj dyrbi 23lětny pjenježu pokutu tysac eurow zaplaćić, štož chce wón ze 150 hodžinami w powšitkownowužitnym towarstwe wotdžělać.

* mjenozmēnjene

K. Juršikec

Nawěšk

Waše nawěški do SN
tel. 03591 / 577 220

SANITARNA TECHNIKA
TEPJENJE
KLEMPNARNJA
TŘEČIKRYČE

Florian Šolta
we Worklecach

hladanje čišćenskich małopřiprawow
z laborowymi přepytowanjami

Młynski puć 8 • tel. (035796) 9 63 55 • faks 9 89 67
www.klempner-scholze.de

PROTYKA

Pjatk	14.10.	19.00 hodź.
Sobotu	15.10.	13.30 hodź. 16.00 hodź. 18.00 hodź. 21.00 hodź.
Njedzela	16.10.	9.30 hodź.
Póndzela	17.10.	15.00 hodź. 16.00 hodź. 16.00 hodź. 19.30 hodź.
Wutoru	18.10.	9.00 hodź.
Srjedu	19.10.	14.00 hodź. 17.00 hodź. 19.00 hodź.
Stwórtk	20.10.	16.00 hodź. 18.30 hodź. 19.00 hodź.
Sobotu	22.10.	19.30 hodź. 18.00 hodź. 20.00 hodź.
Njedzela	23.10.	9.30 hodź. 16.00 hodź.

- Kermuška Serbskeho gymnazija w Šunowskej Fabrikskej hospodže
- Delnjoserbski telewizijny magacin Łužica na sčelaku RBB
- Spožčenje Myta Čišinskeho w klōštrje Marijinej hwězdze w Pančicach-Kukowje
- Literarna kermuška LND w Prjawoskim hosćencu „Lucas“
- Hudźbny festival towarstwa Pawk w Haslowje
- Swjatočna Boža mša w Radworju k 100lětnemu wobstaću Katolskeho serbskeho džěćaceho domu „Alojs Andricki“
- Wotewrjenje wustajeńcy „Sobotu wječor – Rejwanska a zabawna hudźba w Serbach po 1945“ w Budyskim Serbskim muzeju
- Nazymski koncert w Čisku z Delnjoserbskim drastowym towarstwom Pšěza
- Předstajenje NSLDž „Marathon“ w Šunowskej Fabrikskej hospodže
- Přepodaće ponowjeného Jendželskeho mosta w Mužakowskim parku
- Předstajenje NSLDž „Marathon“ w Budyskim Dźiwadle na hrodže
- Šulerski koncert „Wot dudow hač k tarakawje“ w Radworskej srjedznej šuli
- Sobustawska zhromadźizna MENS w Budyskim Serbskim domje
- Spožčenje plakety Konrada Zusy we Wojerowskim hrodže
- Swjatočny koncert skladnostnje 20lětného wobstaća Založby za serbski lud we Łazowskej cyrkwi
- Serbske blido w Čěskim centrumje w Berlinje
- Bukečanska bjesada we wosadnym domje při Bukečanskej cyrkwi
- Wotewrjenje wustajeńcy „Choćebuz ze serbskimaj woćomaj widžany“ w Choćebuskim Serbskim muzeju
- Čitanje Maje Haderlap a Petera Handki w Budyskej Smolerjec kniharni
- Koncert „musica nova sorabica“ we Wochozach
- Kermušne reje na Krawčikec žurli w Chrōšćicach
- Dwurěčne kermušne kemše w Bukecach
- Nazymski koncert we Wětošowskej Serbsko-němskej cyrkwi z chórom Delany